

Beskrifning till bifogade
stycken detaljeritningar för
Påkerstaders kyrkan, hvilket år
1868 skall uppföras på Hamnstor
i Måstrands församling af Westra
länslänstribet.

När materialförslaget i allmänhet spe-
sificerar dimensionerna af gjut- och smides-
godsset och dessa uppgifter ytterligare komplet-
teras af bifogade detaljeritningar, afser denna
beskrifning hufvudsakligen sådana bestämnelser
och uppgifningar, som hvarken af materialför-
slaget eller af ritningarna kunna fullständigt
vinnas.

Sam af bifogade handlingar synes, består
kyrkorn af 10 stycken gjutne hornständer, för-
made och sammanhållne genom ett gjutet järn-
marband, 2 stycken horisontalband af bestjern
och 192 stycken diagonaltband eller stag af
bestjern.

Desse sam observeras såsom hufvudsakliga
delar af tornbyggnaden: en spiraltrappa af
gjutet och smidt järn, upphuren af ett trappkast
utaf gjutet järn, ett trapphus af valnad järnplåt,
runt om med åttkantig fot, sammanbundet med
hornständerne förmedlet, i radiernas directioner
från trapphuset utgående 191 stycken diagonalstag
och 112 stycken bestjern, af hvilka sednare de

efuorsta de rönste utgöra lörstjeltkar för
nedre sta gatt, och af hulta rönstare 4 st.
mittenat hvarandra liggande, vara förtäp
västen för de genom hula spiraltroppar
4 stycken ständarne; 1 stycken kolonnen af
jern; en mindre trappa af gjutet jern; en
nåd omkring tornets öfra del, af valsadt jern
en del af smitt, valsadt och gjutet jern; en
kong med tillhörande trappa, af smitt, v
och gjutet jern; en trappkuppa af valsadt
samt slutligen, för utställande af uppställning
med tråds trång, lysningsapparaten och k
nen, 2 stycken större gaffelstakar och en platt
del jern 12 stycken större och 10 stycken små
lärmisar af smitt jern samt en ring af backp

Med tillverkning och sammanpackning
afvarn uppräknade delar skal inbörstagas
A De 10 stycken hornständerne skola till
hvardera i 8 delar, af smitt, gott jern, i
lig afvarnsstämning med hvar ritningar
förslaget föreskrifva; dervid skal inbörsta
att flensarnes fagylter höfvers lörstjeltkar
vinkelräta emot ständarnes bärninie, junda
från denna regel göres endast för flensarnes
ständarnes ligga ändan / se ritningen /; att y
fäpparna och de ständarnes i hälligheten
dem lörsta fyllas, skola vara varfunde, de
ytterst naga passa tillsammans, när de lörsta

förmedelst två hvarande 4 stycken skriftblatt,
fastas med hvarandra; att Rymskapsbladen, som
ligga emellan stensarna, skola vara, i begge sidor,
jämlikt tjocka, så att deras loogar, på ytan blifva jämna
och parallela, samt att ständarnes skola vara väl
gjorda, och ha tillräckligt hel eller gallror, som
kunna menligt inverka på stens styrka.
§ Hammarlandet, som är afsedt att samman-
binda de 10 ständarnes äfra ändar, skole
gjutas af godt, smektt jern, i 8 lika delar, i full-
komlig ämnessamhet med hvar riktning och
förelag föreskrifva; dermed skole iakttagas:
att dess gott skole vara jämntgjott; att äfra-
ytan skole vara rellad med aflapp, förvalten;
att stensarnes påguler, samt de ytor, som ligga
emot äfran emot lanterninen och under emot stän-
darnes stensar, skole vara tyglad och planad; att
uti äfra planen förvärkingar skole göras, några
passande till ständarnes skriftblatt afvinda-
de höfuden; att lanterninens förstegvakter,
hvilka för sådant ändamål komma att till
fabrikön transporterats, skole ytterst några in-
passas uti Hammarlandet och på äfra här-
arnarne samt förmedelst skriftblatt vättas vid
dem; att enligt Kongl. Beslutets särskilda
föreskrifter, samt slutligen att iqumom den till
hvar bladduadens väntande afvinda, på Ham-
marlandets underkamt utgjotta, lister, beredas

af vinklarnas hal, fyra på hvarje sträckblat
hela dess längd och med lika stora mellanrum
C. De 7 stycken horisontalbanden afvensom
ärrige, till förut förbande delar, hvilka
uppgifne ut förfaras ut på hvarje, ska
af gäst och nytt, menst som samt i hvar
och vinklar ut på hvar eller andra, på
styrka och värkighet i vinklar ut på
deras planar alltid värdet inåt och med
D. De 38.3 stycken diagonalförbanden ut på
förbande strukt och ägar- hvar ska ut
af nytt och gäst menst som och ut på
ut på de förbande hvar ut på hvar
afdelning, till vinklar ut på hvar
skala de diagonalförband ut på hvar
i förbande hvar ut på hvar ut på hvar
hvar i vinklar ut på hvar ut på hvar
gångade och värdet med muttern. Dessa ut
gäst sedan ut på hvar ut på hvar
samt ut på hvar afdelning ut på hvar
Passer exempel ut på hvar ut på hvar
delst strukt och hvar ut på hvar
modersta afdelning ut på hvar ut på hvar
direktion till närmast stående förbande
Andre afdelning ut på hvar ut på hvar
dant ändamål ut på hvar, sidhvar det gäst
och sker slutligen dess ut på hvar ut på hvar
ut på muttern, ut på hvar ut på hvar ut på hvar

De diagonalförband /slag / deremot, som i radi-
ernas direction utgå från Trapphuset äro i
bägge rindar försedde med skåpvar och skrofs-
skruvar och sammanbinda endast de bägge stag-
ögglorne som förnas i en hornständer-afdel-
ning med Trapphuset samt äro icke aftrerade
för insättning.

§ Vid förarbetning af den stora spiraltrappan
iakttagas, at hela trappan med undantag af
ledstänger, ledstängeställen och spindel kärnstänger,
hvilka göras af smide järn, tillverkas af gjutet,
svenskt järn; at den, nedra trappspindlen genom-
gående, kärnstängen tillverkas af 2 verkstems
järnkantjern, i delar, aftrerade för samman-
koppling, såvadan det starka, öfver trappspindel-
len och trapphuset genomgående, spännvidlar,
at, till minnande af stadga, det första trappste-
get och deretter hvart fjärde samt det äfversta
steget under ledstängerna skall uti sin spindels
quadra kant hafva $\frac{1}{2}$ verkstem tjäcks lotten
med järnkantigt, öfver kärnstängen passande,
hål at de uti trapphuset befintlige, genom-
gående hålen reborras, så at ändarne af
trappständerne, kärnstängen och bergulbenen hvil-
ken skall vara svarpnad nära passa samt slutligen,
at hvarje trappstegs öfra och undra kanten
samt spindelvalsar nära passa lisa samman,
på det at trappan må erhålla den största möj-
liga

liga sammanhållighet och slädga, i
afra del afuerhvalfues med en kupa af
plåt ymnedd med ett midt förster
med en dörröppning, yförstärkt genom
vidnastadt spantjern, orriet vishitta,
skriften af krona Omludet.

f Trapphuset tillverkas af stål med
plåt, i afuerensslaminell med ribning och y

Jernid iakttages, att plåtarna samman
tas till ringar med den angifna diametern
och högt 3 fots höjd, att vid ena sidan
hvarje sådan rings ädra kant med ena
af den äfrsta ringens fasthetas en 2
bred förstärkningsring af stål, och
kanterna, affasad järnplåt, så att den
med halva sin bredd äfuerstijter
iförre; att de vid uppsättningen ställas
hvarandra uti de sålunda bildade y
ma och fasthetas vid de uppsättande
stärkningsringarna; att alla nitarna
delas på lika delar från hvarandra
4 st på hvarje lärande ytt, att de uti
nitänderna ställas af en hvarandra,
de hida 3re nästa linjen från trapphuset
afuerkant till dess ytt; att plåtarna
den fasthetas vid den äfrsta spantjern
ringen och naga fast intill densamma
samt slutligen, att den järnplåt som

användes skall vara ualsad, färgad, jern-
gjutet järn och utan gallror eller sprickor samt
och hafva fullkomligen jämna kanter.

Allt trapphusbalkträdet skall 13 sty. fönster
insättas, af hvilka de 3re uti balkträdet
ätkantiga hål och de 2re af första skola vara
skjutbara, men de öfriga 8 sty. uti fasta ramor.
Öfver inklädnad med jernplåt af tornets öfre
del gälla alla hvarann, rörande trapphuset,
gifna förskriffter, hvilka på denna inkläd-
nad äro tillämpade; Plattebalkträdet fasts-
tids vid rammarbandets list, förmedelst 4 vink-
skruvar jemnmutte skruvar samt vid begge hori-
sontalbalkningarna förmedelst nitna glas; 8 sty.
fönsterramningar och en dörrramning uppstå-
gas, den sednare förses med anfallning af
jernplåt, dörrfönsterramningar af spantern
insättas efter framdeles meddelade rit-
te skriffter och gälla för öfrigt de mera detalje-
terade förskriffter Kronans Pombud kan
finna sig förantåten af gifva.

De rörande altanens tillverkning gifva ritning-
gar och förslaget i hvarudsak tillräckliga upplys-
ningar, rörande åter detaljerna skola Kronans Pombuds
färdigaste förskriffter lända till utförelsen,
i allt de 2re stora gästbänkarna, af gjutet järn,
skola leveras, nedifrån förankra, hål för
fästningens trästegar, anordnade på begge

sidor om ryggen, så att ena sidans häl
midt emellan andra sidans, och skall afstå
emellan halen på samma sida vara 7 uer

Genom den, af golflyktarne och de
12 kårarnas upplugna, luftgjinnings och
och hägst uppstående kant skola, utifrån
så och snedt upprät lutande, hål för
träskruvar borras på lika avstånd från
andra, 4de stycken på hvarje lapar de 4
k. Den mindre spiraltrappan / uti nedre
ningsrummet / tillverkas efter följande
skilda föreskrifter, men iakttages att
sidor genomborras med ett tillräckligt
hål för träskruvarnas fastande.

Såsom allmänna föreskrifter till
ytterligare:

1° Alla till tornet hörande delar af järn
ska införas i Sverige af god och segt
jern.

2° Alla för tornets upp- och nedmanter
i komplett skick erforderliga skruvar, bolter
och nitnaglar, jemte ett mindre antal af
i reserv skola af leverantören, tillman
med tornet levereras.

3° Alla sammansätningar, med undantag
af plåtarnes sisemellan, göras med skruvar
och muttrar.

4° De 10 sty. bergblyarne, trappkorsets cent

dubbel, alla diagonalstegen med tillhörande
vinkeljärn, Ågonkultar, skruvkultar och muttrar,
alla växskruvar med tillhörande muttrar, alla
horisontal- och radiö banden med tillhörande
skruvar och muttrar, de 16 larmarna till altan
samt de 2de dito till balkongen med tillhörande
skruvar och muttrar, alla skruvar
och muttrar för lampans fastande vid trapp.
Huset samt allt till altanen och balkongen an-
vändt smiddt järn skall af hvarantören och på
dessa bekostnad afverdrages med en noggrann
skedd beskärning af järn, anbringad på gale-
marisk väg, hvarefter iakttages att de försin-
kade skruvarne till hela sin längd inskruvas
i tillhörande muttrar till utströmmande af hvar
en af dessa massa och kunna fram och åter
skruvas utan att järnkytan afskadas.

Alla till tornet hörande delar af järnplåt
skola renas efter tillämningen i hvarstrykas
med alje-månsitång, men afriga icke försin-
ka de för först eller besigtningarna.

3de Vid besigtningen, som af det Trona. Ambud,
Kongl. Förordningen af 1788, utordna dertill
förordnar med verkstaden utstalles, skall
tornet med trappor, trepphus, stuv-plätt-
klädnad, lanternin, altan, guldhyllkar, guld,
fönsterinfattningar mm. vara fullständigt
uppsatt; dervid iakttages, att träuphuset,

öfverbeblådningen, sålunda med sådana
hvilka för undersättande af transporten
byggplatsen åter måste vara skild,
tillfälligt sammankallad i provisoriskt
gående mätarebrukar.

Med särskildt angår de platser
hvilka transporten är sammansatt, egen
öfverlägget att bestämma, och i vilka de
levereras vid byggplatsen, hvarje
sig fullständigt sammankallad, eller hvar
dessa ringar med tillhörande till 2de del
På Leverantören åligger det, utan särskild
ning, verkställa sådana mindre beställningar
förändringar, hvilka nämligen under ut
det hämnas af öfverlägget bestämt
af noderna.

1/2 För att vid besigtningen blifva godkänd
skall allt smidigt göras, såsom den under
jernplaten vara af den goda beskaffenhet
vid dess höjning till rätt nivå och der
skönst utsträtning i håll tillstånd / sig
bräcker i byggnadsstatut uppräta.

3/2 Sedan besigtningen är verkställd och
ransen blifvit godkänd, skall leverantören
från egen bekostnad, med tillräckligt antal, under
de delar seras, hvilka sålunda af leverantören
transportera hela leveransen till Hvar
Lelaget i Nöstra län distriktet utanför alla

hvar ett densamma jemte en af leverantören
derafver uppgjord noggran förteckning, hvil-
ken afven upptager de sammansättningarna
hvar, som i hvarje del skola finnas tydligon
utskatte, skalle till Arbets-Chefen på stället
aflemnas, och stannar leverantören i fullt ansvar
för hela leveransen intill dess densamma är der-
städes, i strandin i askadade skick, till Arbets-
Chefen emat vederbörligt qvitta aflemnade,
Gä. Rutligen skalle leverantören förbinda sig att
emat en aflöning för hvarje af 13 R. Ört per 12
timmars arbetsdag och för afvertimmar i pro-
portion derafter, hvilken aflöning skalle tillfalla
arbetaren och till honom af Arbets-Chefen utbeta-
las, men utan resersättning, vid byggndsstället
på Hamn skär tillhandahålla Kronan 4 skicklige
och vid Fornets sammansättande invande mekani-
ska arbetare jemte nödiga, fulligada verktyger, hvar-
iländ ha flöskruvar, under en lång tid, som erfordras
för Fornets uppsättande dinständes, egande Ar-
bets-Chefen att bestamma tid för deras instäl-
lelse vid arbetet och afresa derifrån.

Stockholm och Cypringeniörs Kontoret i Juni 1867.

W. von Weidenstam

Öfver Cypringeniör

Vidimeras

G. E. Hagen